Dosarul nr. 5r-3442/2023 4-23079150-12-5r-05062023

Hotărâre
În numele Legii

01 februarie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Buiucani, în componența:
Preşedintele şedinţei, judecător Negru Alexandru
Grefier Munteanu Andreea

În lipsa:
Agentului constatator Arcuș Ion
Persoanei acuzate contravențional Botea Dumitru

examinând contestația înaintată de Botea Dumitru împotriva procesului verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 919390 și a deciziei agentului constatator din 05.05.2023, prin care Botea Dumitru a fost sancționat cu 12 UC și 3 PP, în legătură cu comiterea contravenției prevăzute de art. 228 alin. (1) CC al RM, a

C O N S T A T A T :

1. La 05.05.2023, de către agentul constatator Arcuș Ion din cadrul INSP a IGP, a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 919390. Prin acest act lui Botea Dumitru, născut la *****, i se incriminează că la 05.05.2023, ora 21:15, în r-l Drochia, s. Chetrosu, conducând mijlocul de transport de marca/model Opel cu n/î *****, a exploatat vehiculul care este reutilat din camion în autoturism fără autorizare, ignorând prevederile pct. 121 (a) din Regulamentul circulației rutiere. Faptele respective au fost încadrate de agentul constatator la prevederile art. 228 alin. (1) CC. Agentul constatator în urma soluționării cauzei a decis sancționarea lui Botea Dumitru cu amendă în cuantum de 12 UC, echivalentul a 600 lei și 3 PP.

2. Procesul verbal respectiv a fost întocmit de către agentul constatator în absența persoanei acuzate contravențional, cu participarea unui martor asistent.

3. În procesul verbal nu sunt făcute mențiuni despre utilizarea mijloacelor tehnice speciale de constatare și nici despre existența la acesta a probelor care i-ar fi permis agentului statului să tragă concluziile specificate în acesta (f.d. 9).

4. La 24.05.2023 Botea Dumitru a depus contestație împotriva procesului verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 919390 și a deciziei agentului constatator din 05.05.2023, prin care Botea Dumitru a fost sancționat cu 12 UC și 3 PP în legătură cu comiterea contravenției prevăzute de art. 228 alin. (1) CC al RM, prin care solicită anularea procesului verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 919390 din 05.05.2023.

5. În motivarea cererii respective, contestatarul a indicat că, autoturismul pe care îl conducea de marca Opel Astra, era utilizat precum scrie în pașaportul tehnic al acestuia, drept motiv pentru care nu cunoaște încălcarea. Agentul constatator i-a retras numerele de înmatriculare apoi i le-a întors fără nici o explicație. Procesul verbal i-a fost trimis prin telefon în formă de poză pentru a-l achita. A solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

6. Agentul constatator Arcuș Ion, fiind citat legal despre data, ora și locul examinării cauzei (f.d. 13, 14, 15), în ședința de judecată nu s-a prezentat și nu a comunicat instanței

motivele neprezentării sale, considerent din care, în temeiul prevederilor art. 455 CC a fost dispusă examinarea contestației în lipsa agentului constatator legal citat.

7. Persoana acuzată contravențional Botea Dumitru, fiind citat legal despre data, ora și locul examinării cauzei (f.d. 13, 16), a recepționat citația la 08.09.2023, în ședința de judecată nu s-a prezentat și nu a comunicat instanței motivele neprezentării sale. Potrivit cererii de contestare, Botea Dumitru a solicitat examinarea cauzei în absența sa. Cu referire la prevederile art. 455 alin. (3) CC, instanța de judecată a dispus examinarea contestației în lipsa persoanei acuzate contravențional.

8.

9. Studiind materialele cauzei, instanța de judecată, consideră necesar de a admite contestaţia şi de a anula procesul verbal nr. MAI05 919390 și decizia agentului constatator din 05.05.2023, precum și de a dispune încetarea cauzei contravenționale din următoarele considerente de fapt şi de drept.

Cu referire la termenul de depunere a contestației

10. Se reține că potrivit prevederilor art. 448 alin. (1) CC, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447/1 alin.(8).

11. În condițiile în care procesul verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 919390 a fost întocmit la data de 05.05.2023 (f.d. 9) în absența lui Botea Dumitru, iar la materialele cauzei contravenționale nu sunt careva probe care să demonstreze că Botea Dumitru ar fi cunoscut despre existența procesului verbal cu privire la contravenție și despre decizia de sancționare mai devreme decât data de 24.05.2023, la care aceasta a depus contestația, instanța de judecată a apreciat că cererea de contestare depusă la această dată este formulată în interiorul termenului stabilit de lege. Ori, exercitarea unei căi de atac împotriva unei hotărâri, este indisolubil legată despre cunoașterea existenței emiterii acestei hotărâri.

Cu referire la aspecte de fond

12. Se reţine că în conformitate cu art. 440 alin.(1) CC, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

13. Potrivit art. 374 din CC (2) Procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, avînd ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvîrşirea contravenţiei. (2/1) Procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvîrşirea contravenţiei. (3) Procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor

internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte. (4) În cadrul procesului contravenţional, prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează conform prevederilor Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecţia datelor cu caracter personal.

14. Conform art. 375 din CC (1) Persoana acuzată de săvîrşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atîta timp cît vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. (2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. (3) Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvîrşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

15. Se reține că în conformitate cu prevederile art. 10 CC constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

16. Conform art. 425 alin. (1), (2) şi (7) din CC probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. (2) În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. (7) Procesului contravenţional, în partea ce ţine de declaraţii, se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod.

17. În conformitate cu art. 442 alin. (1) CC, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

18. Instanţa de judecată reţine că în cauza CtEDO Anghel vs. Romania (Hotărîrea din 4 octombrie 2007, par. 50) cu referire la cauza (Öztürk împotriva Germaniei, Hotărârea din 21 februarie 1984, seria A nr. 73, pag. 19, par. 52) Curtea a menţionat că încadrarea de contravenţie dată de dreptul intern nu este hotărâtoare în sensul aplicabilităţii art. 6 alin. 1 din Convenţie, indicaţiile pe care le oferă dreptul intern neavând decât o valoare relativă. În aceeaşi cauză, stabilind violarea art. 6 CEDO, cu referire la încălcarea prezumţiei de nevinovăţie, Curtea a notat că instanţele sesizate asupra temeiniciei contestaţiei, cu toate că nu au decis anticipat asupra verdictului mai înainte de a fi confirmat prin sentinţele lor temeinicia procesului-verbal întocmit de poliţistul C., au aşteptat ca reclamantul să inverseze prezumţia de legalitate şi de temeinicie a procesului-verbal în litigiu, raportând proba contrarie la expunerea faptelor stabilită în procesul-verbal al poliţistului C.

19. În ordinea celor menționate, instanța de judecată reține că existența faptei contravenționale și comiterea acesteia cu vinovăție de către persoana specificată în procesul

verbal contravențional, trebuie să fie demonstrate potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil de către agentul constatator.

20. Aşa cum a fost menţionat, materialele cauzei atestă că la 05.05.2023, de către agentul constatator Arcuș Ion din cadrul INSP a IGP, a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 919390. Prin procesul verbal lui Botea Dumitru, născut la *****, i se incriminează că la 05.05.2023, ora 21:15, în r-l Drochia, s. Chetrosu, conducând mijlocul de transport de marca/model Opel cu n/î *****, a exploatat vehiculul care este reutilat din camion în autoturism fără autorizare, ignorând prevederile pct. 121 (a) din Regulamentul circulației rutiere. Faptele respective au fost încadrate de agentul constatator la prevederile art. 228 alin. (1) CC.

21. Instanța de judecată reiterează că întocmit procesul verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 919390 a fost încheiat la 05.05.2023, fiind semnat de agentul constatator și un martor asistent. Se mai reține că în rubrica nr. 14 a procesului verbal contravențional lipsește mențiunea despre faptul încheierii acestuia în prezența sau absența persoanei acuzate contravențional. În același timp, la rubrica nr. 15, se menționează datele incomplete a unui martor asistent.

22. În această privință, instanța de judecată reține că, potrivit prevederilor art. 443 alin. (6) CC, faptul absenţei persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura cel puţin a unui martor, indicîndu-se şi datele de identitate ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon). În lipsa unui martor, agentul constatator va consemna motivele care au condus la încheierea procesului-verbal în acest mod.

23. În speță se evidențiază că datele martorului asistent indicat în procesul verbal cu privire la contravenție MAI05 919390 nu sunt complete, și anume nu este indicată adresa de domiciliu completă a martorului și numărul de telefon.

24. Totodată, se remarcă că aceste omisiuni reprezintă o barieră în calea contactării și citării martorului asistent și implicit, un impediment creat de agentul constatator în calea verificării aspectelor stabilite de art. 443 alin. (6) CC. Se reține că potrivit art. 445 alin. (2) CC, această omisiune și arbitrariul admis de agentului constatator, atrage nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție.

25. Se atestă că, în procesul verbal nu sunt făcute mențiuni despre utilizarea mijloacelor tehnice speciale de constatare și nici despre existența la acesta a probelor care i-ar fi permis agentului statului să tragă concluziile specificate în acesta. Se reține că autoritatea constatatoare a expediat în adresa instanței contestația nr. 263 din 24.05.2023, procesul verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 919390 din 05.05.2023 și copia acestui proces-verbal nr. 9041176081631125. Înscrisurile respective demonstrează cu certitudine că alte acte nu au fost întocmite de către agentul constatator, precum și faptul că la dosar nu sunt administrate careva probe care să permită verificarea faptelor invocate de agentul constatator.

26. Această omisiune ridică dubii referitoare la respectarea la speță a prevederilor art. 442 alin. (1) CC, ori în situația respectivă este dificil de stabilit care a fost materialul probator pe care l-a utilizat agentul constatator la formularea concluziilor cu privire la faptele indicate în procesul verbal contravențional.

27. Instanța de judecată reține că omisiunile enunțate, apreciate în ansamblul lor au fost în măsură să afecteze echitatea procedurii în cauza dată. La fel, omisiunile respective au afectat în mod esențial modul în care în prezenta speță agenții statului au înțeles să răstoarne

prezumția de nevinovăție, ceea ce potrivit art. 445 alin. (2) CC determină nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator.

28. Instanța de judecată reține că în cauzele contravenționale, acuzații beneficiază de dreptul la prezumția de nevinovăție. Acest fapt derivă din prevederile art. 375 alin. (1) CC. Astfel, în speță, existența faptei contravenționale și eventuala comitere a acesteia de către acuzatul contravențional urma să fie demonstrată potrivit standardului dincolo de orice dubiu rezonabil.

29. Așa cum a fost specificat la alineatele anterioare agentul statului nu a administrat careva probe care să permită formarea unei concluzii certe că fapta stabilită de art. 228 alin. (1) CC ar fi avut loc și că aceasta ar fi fost comisă de Botea Dumitru.

30. Se reține că în ședință de judecată omisiunea respectivă nu a fost compensată de către agentul constatator în ședința de judecată, care nu s-a prezentat din motive necunoscute.

31. Astfel se constată că agentul statului nu a realizat acțiunile stabilite de lege orientate spre colectarea și administrarea probelor la dosar, care să demonstreze că Botea Dumitru, la 05.05.2023, ora 21:15, în r-l Drochia, s. Chetrosu, conducând mijlocul de transport de marca/model Opel cu n/î *****, a exploatat vehiculul care este reutilat din camion în autoturism fără autorizare, ignorând prevederile pct. 121 (a) din Regulamentul circulației rutiere.

32. În circumstanțele enunțate, din lipsa unor probe administrate corespunzător la dosar, având în vedere faptul că Botea Dumitru, născut la *****, beneficiază de prezumția de nevinovăție, instanța de judecată constată imposibilitatea reținerii la speță a existenței faptei contravenției și a comiterii de către acesta a contravenției stabilite de art. 228 alin. (1) CC.

33. Se reține că potrivit prevederilor art. 441 alin. (1) lit. a) CC (1) Procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care: a) nu există faptul contravenţiei.

34. Potrivit art. 461 alin. (1) CC în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional.

35. Din motivele expuse în prezenta hotărâre, deoarece în speță în lipsa unor probe care să demonstreze potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil, comiterea de către acuzatul contravențional a faptei specificate în procesul verbal contravențional, deoarece prezumția de nevinovăție nu a fost răsturnată, instanța de judecată a ajuns la concluzia de a admite contestația, de a anula procesul verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 919390 și a deciziei agentului constatator din 05.05.2023, prin care Botea Dumitru a fost sancționat cu 12 UC și 3 PP și de a dispune încetarea procesului contravențional în legătură cu nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție MAI05 919390 din 05.05.2023, dar și în legătură cu faptul că în conduita lui Botea Dumitru, născut la *****, nu este întrunită fapta contravenției stabilită de art. 228 alin. (1) CC.

36. În conformitate cu prevederile art. 395 alin. (1) pct. 2), art. 454 și 462 CC, instanța de judecată, a

H O T Ă R Â T :

Se admite contestația depusă de Botea Dumitru, născut la *****, c/p *****.

Se anulează integral procesul verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 919390 și decizia agentului constatator din 05.05.2023, prin care Botea Dumitru, născut la *****, c/p ***** a fost sancționat cu 12 UC și 3PP.

Se încetează procesul contravenţional inițiat în baza procesului verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 919390 din 05.05.2023, pe marginea acuzației formulate în raport cu

Botea Dumitru c/p ***** de comitere a contravenției prevăzute de art. 228 alin. (1) CC al RM, în legătură cu nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție MAI05 919390 din 05.05.2023, dar și în legătură cu faptul că în conduita lui Botea Dumitru, născut la *****, c/p *****, din data de 05.05.2023, nu este întrunită fapta contravenției stabilită de art. 228 alin. (1) CC.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani.

Președintele ședinței,
Judecător Negru Alexandru